

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Wetenschap in het onderwijs: UNC-ZH en RVWO bundelen hun krachten

Geplaatst op 4 juni 2021

Hoe kunnen uitkomsten van zorgonderzoek nog beter hun weg vinden naar de praktijk? En welke rol kan het mbo- en hbo-zorgonderwijs daarin spelen? Hierover zijn het Universitair Netwerk voor de Caresector Zuid-Holland (UNC-ZH) en RVWO (zie kader) in gesprek. Rens Saat van het UNC-ZH vertelt er meer over.

Sinds november 2020 is Rens Saat als netwerkcoördinator in dienst van het Universitair Netwerk voor de Caresector Zuid-Holland (UNC-ZH), een samenwerkingsverband van het Leids Universitair Medisch Centrum en twaalf zorginstellingen in Zuid-Holland. Samen willen ze via wetenschappelijk onderzoek de kwaliteit van leven van zorgafhankelijke cliënten in de (intramurale) ouderenzorg verbeteren (zie ook [deze website](#)). Ook wil het UNC-ZH een brug creëren tussen intra- en extramurale zorg. De wens is bovendien om het mbo- en hbo-onderwijs zorg en welzijn te interesseren voor samenwerking met het UNC-ZH.

Kennisvalorisatie bevorderen in het netwerk

Rens vertelt dat er binnen het netwerk zeker al stappen gezet zijn om de intramurale ouderenzorg te verbeteren. “Er wordt veel onderzoek gedaan; de uitkomsten hiervan kunnen worden ingezet in de gezondheidszorg. Er is een groei van kennis en ook een toename van kennisuitwisseling.”

Een belangrijke vraag is hoe je ervoor zorgt dat deze uitkomsten ook echt hun weg vinden naar de dagelijkse praktijk van de zorgorganisaties. Rens legt uit dat er hiertoe structuren in het leven zijn geroepen. Zo hebben de zorgorganisaties die aangesloten zijn bij het UNC-ZH allemaal een Wetenschappelijke Onderzoekscommissie (WOC, zie ook [dit artikel](#)). “Met de voorzitters van deze commissies hebben we elke twee maanden overleg”, vertelt Rens. “Dan komt onder meer aan de orde wat voor onderzoeken er hebben plaatsgevonden en hoe de zorgorganisaties deze kunnen vertalen naar hun

praktijk.” Daarnaast is er nog een andere methode voor kennisvalorisatie. “We werken met *linking pins*: professionals van zorgorganisaties die met de voeten in de klei staan. Met andere woorden: die in de praktijk werken. Zij geven het netwerk maandelijks input over wat daar speelt, halen onder meer onderzoeksvragen op en vertalen concrete onderzoeksvoorstellen door aan hun collega’s in de praktijk. Ook brengen ze informatie over lopende onderzoeken van het UNC-ZH in bij hun eigen wetenschappelijke commissies.”

Kennisuitwisseling buiten het UNC-ZH

Naast het UNC-ZH zijn er nog vijf vergelijkbare academische netwerken voor de ouderenzorg. “De hoogleraren en coördinatoren van deze netwerken komen een aantal keer per jaar samen om gemeenschappelijke doelen af te spreken en ervoor te zorgen dat deze met elkaar worden afgestemd, zodat er complementair aan elkaar gewerkt wordt”, vertelt Rens.

Ook internationaal wordt er kennis uitgewisseld, onder meer in Europa en met [Australië](#), Japan en Brazilië. “Het UNC-ZH heeft goede contacten met verschillende buitenlandse universiteiten. Het is heel waardevol om kennis en ervaringen uit te wisselen. Sommige universiteiten hebben bepaalde expertise waar wij veel van kunnen leren en omgekeerd.”

Samenwerking met Ouderenberaad

“We functioneren vooral regionaal en willen de verpleeghuiszorg binnen ons eigen werkgebied verbeteren”, stelt Rens. Daartoe werkt het UNC-ZH (in de persoon van Janneke Groothuijse) onder meer samen met het [Ouderenberaad](#), een regionale groep ouderen die optreedt als [gespreks- en adviespartner](#) van professionals en onderzoekers in de ouderenzorg. “Wij vinden het belangrijk om niet óver, maar mét ouderen te praten en hen te betrekken bij de besluitvorming over de onderzoeken die we willen verrichten”, vertelt Rens. “Uiteindelijk delen we de kennis natuurlijk ook landelijk zodat het voor alle zorgorganisaties beschikbaar is.”

Samenwerking met RVWO

Dit perspectief sluit mooi aan bij de uitgangspunten van RVWO (en bovendien zit een lid van het Ouderenberaad ook in de Klankbordgroep Onderzoek van RVWO). En er zijn meer overeenkomsten: “UNC-ZH en RVWO zijn allebei erg praktijkgericht. Van daaruit streven we naar vernieuwingen, in zowel de zorg als het onderwijs”, zo schetst Rens.

Sinds enige tijd voeren RVWO en UNC-ZH gesprekken over intensievere samenwerking. “Het UNC-ZH ziet samenwerking met het mbo- en hbo-zorgonderwijs als onderdeel van de missie. Als je de ouderenzorg in je regio wilt verbeteren, dan is het belangrijk om je te richten op de mensen die daar werken én op de aankomende zorgprofessionals”, aldus Rens.

Gastles

Onlangs verzorgde Rens een gastles voor studenten RVWO. Hij kijkt er met genoegen op terug: “Ik vond het heel leuk om te vertellen over het UNC-ZH en het onderzoek dat we verrichten binnen het netwerk”, vertelt hij. “Wat me wel opviel, is dat de studenten vertelden dat zij vooral van collega’s leren. Het is niet hun

‘natuurlijke beweging’ om bij vragen op zoek te gaan naar academische of praktische kennis, naar uitkomsten van onderzoek. Maar ik merkte dat de interesse hiervoor zeker wel aanwezig is.”

Rens Saat

Stappen zetten

RVWO en het UNC-ZH willen er stappen in gaan zetten dat mbo- en hbo-verpleegkundigen in opleiding hun blik meer richten op uitkomsten van onderzoek. “Ik denk dat het UNC-ZH veel inhoud heeft, veel onderzoek dat relevant is voor de praktijk. En we zijn met RVWO in gesprek over hoe dat te vertalen naar het onderwijs”, vertelt Rens. “Er zijn in mijn optiek verschillende mogelijkheden. Je kunt bijvoorbeeld onderzoekers over hun onderzoek laten vertellen aan studenten, in de vorm van gastlessen. Of je laat studenten aanhaken bij lopend onderzoek van het UNC-ZH. Je kunt onderzoekers dan vragen om dat te begeleiden, samen met docenten. Door onderzoek te doen, ontwikkelen studenten een onderzoekende geest. Ze leren kritischer en onderzoekender kijken naar hun eigen werkzaamheden en functioneren. Ze krijgen, kortom, meer gevoel voor onderzoek en weten straks dan ook beter hoe zij onderzoeksresultaten in hun dagelijkse werk verder kunnen brengen.”

Studenten van niveau 4 tot en met 6 moeten allemaal een aandeel kunnen leveren in onderzoek. Mieke Hollander, programmamanager RVWO, zou graag willen dat er een soort ‘stellingkast’ komt, waarin alle onderzoeken komen waarop studenten van niveau 4 tot en met 6 eventueel kunnen intekenen. Onderzoeken, die passen binnen de zorgorganisatie waar studenten werken. Dat kunnen onderzoeken zijn van het UNC-ZH, maar bijvoorbeeld ook van de WOC, de Leyden Academy, de Vrije Universiteit of het practoraat van mboRijnland.

Over Rens Saat

Rens Saat werkte voorheen in de ontwikkelingssamenwerking, waar hij zich bezighield met het opzetten van gezondheidsprojecten in Afrika en het organiseren van kennisuitwisselings-evenementen. In Afrika zag Rens Saat dat veranderingen niet van de een op de andere dag gerealiseerd worden. “Je moet veel tijd en energie steken in het informeren en betrekken van de mensen die de verandering gaan realiseren. Het is essentieel dat iedereen aangehaakt is en blijft”, zegt hij. Die ervaring neemt hij mee in zijn huidige werk bij het UNC-ZH als coördinator kwaliteit van leven bij dementie en palliatieve zorg bij dementie.

Over RVWO

Radicale Vernieuwing Waarde-Vol Onderwijs® vernieuwt het zorgonderwijs, zodat de zorg en ondersteuning duurzaam kunnen aansluiten bij de waarde(n) van mensen met een zorgvraag en hun naasten én zorgprofessionals hun werk met plezier doen. De praktijk-leerroute wordt uitgevoerd door zorgorganisaties ActiVite, DSV|verzorgd leven en Topaz. (Meer informatie over RVWO lees je in de [RVWO-nieuwsbrief](#)).

Interview: Mieke Hollander. Tekst: Femke van den Berg. Beeld onderaan: Rens Saat . Beeld boven: Pixabay.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vernieuwing onderwijs](#), [Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®](#)

Trefwoorden: [Onderwijs](#), [Waarde-vol onderwijs Leiden](#), [Wetenschap](#)